

Nemecko-slovenský glosár vybraných pojmov z oblasti pružnosť a pevnosť

Zuzana Tuhárska

Katedra germanistiky, Filozofická fakulta, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Zuzana.Tuharska@umb.sk

Kľúčové slová: nemecko-slovenský glosár, technická mechanika, odborná kompetencia, cudzojazyčná kompetencia, univerzitné vzdelávanie, odborný jazyk

Key words: German-Slovak glossary, Technical Mechanics, technical competence, foreign-language competence, university education, language for specific purposes

Cudzojazyčné texty z oblasti technických vied

Oblasť prekladu technických textov tvorí z hľadiska svojej uplatniteľnosti v praxi dôležitú súčasť prekladateľskej a tlmočnickej činnosti, pretože texty z oblasti technických vied vykazujú pomerne silnú variantnosť z hľadiska zastúpenia textových typov (napr. patenty, normy, technická a projektová dokumentácia), čo sa okrem iného odráža aj v ich pomerne silnom zastúpení v praxi. Ich fundovaný preklad je v mnohých prípadoch dôležitý aj z perspektívy zachovania bezpečnostných parametrov (napr. normy), ako aj z pohľadu korektného sprostredkovania úplne nových, pre rozšírenie poznania zásadných informácií (napr. patenty). Je však potrebné uviesť, že vyššie uvedené atribúty nemusia byť výlučne doménu technických odborných textov.

Riešenie problematiky prostredníctvom projektu

Projekt *Implementácia edukačných metód pre skvalitnenie vyučovacieho procesu v oblasti Technickej mechaniky* bol realizovaný okrem iného na základe spolupráce Fakulty environmentálnej a výrobnéj techniky Technickej univerzity vo Zvolene a Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici s cieľom skvalitniť vyučovací proces a prispieť k modernizácii vysokoškolského vzdelávania prostredníctvom intencionálnej podpory odbornej a jazykovej kompetencie, a to prostredníctvom integrovania odborníka z oblasti technických vied (zastrešoval ju príslušný odborník z Technickej univerzity vo Zvolene), ako aj odborníka disponujúceho príslušnou cudzojazyčnou kompetenciou (z Katedry germanistiky Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici). Proces skvalitňovania vysokoškolskej edukácie možno v takomto kontexte vnímať najmä s ohľadom na dve cieľové skupiny. Na jednej strane sú to študenti nefilologických, technicky zameraných vedných odborov, ktorých vzdelávanie v prvom rade smeruje k nadobudnutiu dostatočných odborných kompetencií v danej oblasti. Zároveň však treba podotknúť, že v súčasnosti je vo všeobecnosti za súčasť kvalitného vysokoškolského vzdelávania považované aj nadobudnutie istej cudzojazyčnej kompetencie, a preto by v procese edukácie (nielen) vo vysokoškolskom prostredí mal mať pevné miesto aj cudzí jazyk. Spôsob jeho integrovania do procesu vzdelávania by mal byť realizovaný v súlade s príslušným profilom absolventa, a teda s prihliadnutím na predpokladané potreby vyplývajúce z praxe. Na druhej strane je nadobudnutie cudzojazyčnej kompetencie v kombinácii s odbornou kompetenciou dôležité aj z hľadiska dosiahnutia ideálneho vzdelanostného profilu budúcich tlmočníkov a prekladateľov, teda študentov filologicky zameraných študijných smerov. V súlade so zdrojmi odbornej literatúry (porov. napr. Pöchhacker, 2000, s. 44 a nasl., Rakšányiová, 2005, s. 44 a nasl.) možno totiž konštatovať, že úspešné nadobudnutie translatickej kompetencie predpokladá okrem iného zvládnutie jazykovej a cudzojazyčnej prípravy. Na

zabezpečenie solídnej kvalitatívnej úrovne translátu je zároveň potrebná dobrá orientácia tlmočníkov a prekladateľov nielen na úrovni všeobecných vedomostí, ale aj v odbore, na ktorého preklad sa orientujú. Tí budú vzhľadom na vysoký podiel odborných textov v prekladateľskej a tlmočnickej praxi s najväčšou pravdepodobnosťou často konfrontovaní práve s textami majúcimi vo väčšej alebo menšej miere odborný charakter. Vychádzajúc z jednoduchej úvahy, že človek môže úspešne sprostredkovať (akýkoľvek) súbor informácií inému človeku len v prípade, že ich sám dokáže primeraným spôsobom kognitívne spracovať, možno vyvodiť relevantnosť cieľa nasmerovať obsahy vzdelávania budúcich tlmočníkov a prekladateľov aj na sféru vybraných odborných oblastí a venovať pozornosť vybudovaniu istého odborného fundamentu aspoň v takej miere, aby nadobudli prinajmenšom základné odborné vedomosti a dokázali sa zorientovať v súvislostiach, ktoré sú pre daný odbor kľúčové. Z perspektívy vzdelávania budúcich tlmočníkov a prekladateľov sa ako samozrejmosť rozumie nadobudnutie jazykovej kompetencie na čo možno najvyššej úrovni, t. j. predpokladá sa aj zvládnutie cudzieho jazyka v jeho nadviazaní na isté odborné obsahy.

Lexikografické zdroje ako možný prameň cudzojazyčných ekvivalentov

Vo všeobecnosti sú v rámci formulácie a sprostredkovania cudzojazyčných (odborných) informácií za dôležitý prameň považované lexikografické publikácie, t. j. rôzne typy slovníkov. V prípade odborných textov sú to najmä buď špecializované (dvoj- alebo viacjazyčné) prekladové alebo jednojazyčné výkladové slovníky, prípadne – v závislosti od konkrétneho odboru – to môžu byť aj obrázkové slovníky. Avšak v procese spracovávaní odborných informácií z oblasti technickej mechaniky (resp. jej čiastkového okruhu *pružnosť a pevnosť*), ktorá tvorila kľúčovú oblasť záujmu, sa tieto zdroje ako jediný zdroj informácií v cudzom jazyku ukázali síce veľmi nápomocné, ale nie postačujúce. Dôvody, prečo to tak bolo, možno hľadať vo viacerých sférach.

Na jednej strane možno konštatovať nedostatok technicky zameraných dvoj- príp. viacjazyčných prekladových slovníkov ako takých. Z novších publikácií je ako relevantné zdroje možné recipovať *Velký nemecko-slovenský technický slovník* (2008 a 2009), pozostávajúci z dvoch zväzkov, či *Nemecko-slovenský a slovensko-nemecký technický slovník* (2011). Okrem toho je ako staršiu možné spomenúť publikáciu *Nemecko-slovenský a slovensko-nemecký technický slovník* (1969). Bohatšie zastúpenie majú česko-nemecké, resp. nemecko-české technické slovníky, ako napr. *Česko-německý technický slovník* (1971), ďalej *Německo-český technický slovník* (1983) či obojstranný dvojjazyčný *Technický německo-český a česko-německý slovník* (1992). Tie síce môžu byť v mnohom nápomocné, ale vzhľadom na špecifickosť odbornej terminológie v konkrétnych jazykoch nemusia vždy ponúkať spoľahlivé prekladateľské riešenie. Vzhľadom na súčasné dominantné postavenie anglického jazyka (nielen) v sfére odbornej komunikácie možno ako istý typ informačného zdroja vnímať aj anglické technické slovníky, v prípade vyhľadávania a verifikácie nemeckej odbornej slovnej zásoby môžu byť preto užitočné aj nemecko-anglické resp. anglicko-nemecké prekladové technické slovníky. Tu možno spomenúť napr. slovník *Langenscheidt Fachwörterbuch Kompakt Technik Englisch – Deutsch, Deutsch – Englisch* (2012). V súčasnosti majú prekladatelia a tlmočníci k dispozícii aj elektronické slovníky. Niektoré sú voľne dostupné na internete, avšak v prípade využívania takýchto zdrojov je nutné overiť si spoľahlivosť odborného zdroja, alebo ich používať len ako doplnkový prameň informácií.

Na strane druhej sa ako problematická ukazuje skutočnosť, že hoci oblasť technických vied predstavuje istý druh vymedzenia spomedzi odborných jazykov, zostávajú technické vedy okruhom príliš širokým a interne zreteľne diferencovaným. Z tohto dôvodu neposkytujú „technicky zmerané“ lexikografické diela dostatočné množstvo informácií k jednotlivým parciálnym odvetviam techniky, resp. v prípade rozsiahlejších publikácií nemusia byť v príslušnom lematickom zápise zahrnuté všetky špecifické významy dotýkajúce sa

jednotlivých technických oblastí. Z tohto pohľadu možno recipovať ako žiaduce zostavovanie čo najužšie špecifikovaných lexikografických diel. Hoci na knižnom trhu sa nachádzajú aj takéto typy publikácií, zostáva určite veľký priestor na ich ďalšie dopĺňanie. Z oblastí, ktoré sú príbuzné problematike, na ktorú bola zacielená pozornosť v rámci riešenia projektovej úlohy, možno spomenúť nasledujúce slovníky zamerané na konkrétne odborné čiastkové oblasti technických vied: *Ilustrovaný strojársky slovník anglicko-nemecko-francúzsko-rusko-slovenský* (1990), *Strojnícky slovensko-nemecký a nemecko-slovenský prekladový slovník* (2006) či *Langenscheidt Fachwörterbuch Kompakt Maschinenbau Englisch – Deutsch, Deutsch – Englisch* (2013). Lexikografické dielo, ktoré by reflektovalo odbornú slovnú zásobu z nemeckého jazyka viažucu sa na oblasť mechaniky telies, resp. na jej čiastkovú oblasť *pružnosť a pevnosť*, nám nie je známe.

Ďalším okruhom, ktorý možno vnímať ako problematický, je istý stupeň nedokonalosti, t. j. uvádzanie nie úplne správnych prekladov v prekladových slovníkoch (podmienенých napr. nedostatočnou senzibilizáciou na všetky kontexty prichádzajúce do úvahy), čomu sa podľa všetkého najmä vzhľadom na požiadavku veľmi vysokej miery odbornej a jazykovej kompetencie zároveň nedá vyhnúť.

Okrem toho majú v rade lexikografických publikácií významné miesto aj jednojazyčné výkladové slovníky, pretože práve tie obsahujú kompaktný súbor informácií k odbornému pojmu, a preto môžu osvetliť odborné súvislosti, ktorých recipovanie je často priam nevyhnutným predpokladom na vyhotovenie prekladu na zodpovedajúcej odbornej a jazykovej úrovni.

Z vyššie uvedeného vyplýva pre prekladateľskú prax potreba, resp. účelnosť zostavovania slovníkov špecializovaných na určitú konkrétnu odbornú oblasť, pričom je potrebné podčiarknuť relevantnosť autentických zdrojov, t. j. ako prameň poznania by mali slúžiť texty z príslušného odboru, s ktorými sú bežne konfrontovaní odborníci narábajúci s odbornými informáciami vyjadrenými v cieľovom (cudzom) jazyku. Z tohto dôvodu sme pri spracovaní terminológie vybranej odbornej oblasti (technická mechanika) dbali o čo možno najširšie integrovanie jednotlivých typov vyššie uvádzaných prameňov poznania. Len komplexné využitie rozličných zdrojov – prekladové, výkladové, obrázkové lexikografické publikácie či paralelné texty v cudzom jazyku – môže viesť k zdarnému naplneniu ambície úspešného, t. j. v čo najvyššej miere korektného spracovania vybranej odbornej oblasti v cudzom jazyku. Takýto komplexný prístup má potenciál výrazným spôsobom znížiť chybovosť a prispieť k zvýšeniu kvality produktov, ktoré sú východiskové alebo nápomocné v prekladateľskej praxi. Za veľmi vhodný lexikografický výstup pritom možno považovať kombinované, prekladovo-výkladové slovníky, pretože ich prekladová časť naplňa najmä intenciu podporiť jazykovú kompetenciu, zatiaľ čo výkladová časť má potenciál ozrejmiť odborné súvislosti, ktoré preklad pojmu z jedného jazyka do iného sám osebe nemusí vždy zahrňovať, resp. vzniká tu priestor na ozrejenie prípadných rozdielov týkajúcich sa neúplnej ekvivalencie pojmov. Vychádzajúc z tejto myšlienky zostavila autorská dvojica Tuhárska – Minárik publikáciu *Vybrané termíny z mechaniky telies v slovenčine a nemčine* (2016). Intenciou autorov bolo naplniť vyššie načrtnutú ambíciu a prostredníctvom prekladovej aj výkladovej časti ozrejmiť podstatu vybraných termínov.

Vybrané pojmy z oblasti pružnosť a pevnosť

Cieľom predkladaného článku je okrem iného predstaviť vybrané odborné pojmy v slovenčine a nemčine z okruhu *pružnosť a pevnosť*, ktorý spadá pod odbornú oblasť technickej mechaniky, na ktorú bol zameraný projekt spomínaný v úvodnej časti článku, pričom pozornosť je v zmysle vyššie spomenutých argumentov venovaná najmä konkrétnej, špecifickej čiastkovej oblasti – pružnosti a pevnosti. Nižšie uvedený glosár pojmov tvorí výber odborných výrazov, ktorý sme zostavili v procese riešenia projektovej úlohy, pričom

sme sa pridržali už uvádzaných zásad, a to najmä narábanie s autentickými zdrojmi v cudzom jazyku či kombinovanie viacerých zdrojov (lexikografické diela, paralelné texty a pod.). Za hlavný prínos takto získaných termínov z danej odbornej oblasti v nemeckom jazyku považujeme skutočnosť, že spracovanie bolo realizované za podpory viacerých rozličných zdrojov, čo má potenciál znížiť chybovosť výstupu. Mnohé z pojmov sme nenašli v žiadnom nám dostupnom lexikografickom diele, v niektorých prípadoch sme pri spracovaní narazili na problematické body. Tie sa kvôli lepšej názornosti následne pokúsime demonštrovať prostredníctvom niekoľkých konkrétnych vybraných príkladov.

Niektoré termíny bežne používané v príslušných odborných inojazyčných (nemeckých) textoch sme nenašli v žiadnom dostupnom prekladovom technickom slovníku, medzi takéto výrazy patria napr. termíny *Eulerfälle* (typy vzperu podľa Eulera), *Schnittufer* (miesto ohraničené rezom) či *teilplastisch* (pružnoplastický) [v kotexte výrazu *deformácia*]. V iných prípadoch síce hľadaný výraz v prekladovom slovníku figuroval, avšak jeho slovenský, resp. český ekvivalent nemal správnu podobu, resp. nevzťahoval sa na skúmanú oblasť (mechanika telies, resp. pružnosť a pevnosť), ako napríklad v prípade výrazu *Freischneiden*, pri ktorom sa v slovníku (Krenčeyová – Krenčey, 2008) ako ekvivalent uvádza *rezanie naprázdno (po ukončení záberu kotúčovej píly)* s poznámkou, že ide o výraz z oblasti strojárstva. Význam *uvolnenie (telesy)*, s ktorým sme konfrontovaní v rámci mechaniky telies, sa v slovníku neuvádza. Niektoré výrazy identifikované v odborných cudzojazyčných textoch sa v slovníkoch nenachádzajú vo svojej základnej podobe, ale sú uvedené len výrazy k nim synonymné. Ako príklad takejto situácie možno spomenúť termín *metóda styčnickových bodov*, ktorý sme v nemeckých odborných textoch našli pod označením *Knotenpunktverfahren*, zatiaľ čo Krenčeyová – Krenčey (ibid.) ju uvádzajú ako *Knotenpunktmethode* so slovenským ekvivalentom *metóda uzlových bodov*. Ďalšia skutočnosť, ktorá sťažuje preklad odborných textov, je to, že v odborných technických slovníkoch sú zvyčajne uvádzané len výrazy izolované od svojho kotextu, t. j. bez prípadných kolokácií. Táto skutočnosť má síce svoje opodstatnenie, je zrejme podmienená veľkým rozsahom odbornej slovnej zásoby z danej oblasti – technické slovníky sú zvyčajne pomerne rozsiahle aj bez uvádzania informácií k ich kolokačnému potenciálu. Tento fakt však bez ohľadu na odôvodnenie sťažuje prácu prekladateľa, pretože informácie týkajúce sa kolokácií odborných výrazov zvyčajne v slovníkoch, ktoré nie sú zamerané na konkrétnu vybranú odbornú oblasť, ale majú všeobecnú platnosť, nie sú dostupné. Kolokácie typu *eine Gleichgewichtsgleichung aufstellen* [slov. *zostaviť rovnovážnu rovnicu*], *einen Freiheitsgrad einschränken* [slov. *odobrať stupeň voľnosti*] alebo *entgegengesetzt gerichtete Kräfte* [slov. *opačne orientované sily*] v slovníkoch bežne uvádzané nebývajú, ale často je nutné prácne ich vyexcerpovať z autentických cudzojazyčných odborných textov.

Záver

V článku sme sa pokúsili zhrnúť špecifiká odbornej slovnej zásoby z oblasti *pružnosť a pevnosť* v kontexte prekladu technických textov, ako aj v kontexte procesu intencionálnej podpory odbornej a cudzojazyčnej kompetencie vo vysokoškolskom vzdelávaní. Pozornosť sme venovali aj možným spôsobom získavania informácií v procese rozširovania vedomostného horizontu týkajúceho sa odbornej slovnej zásoby zo špecifickej vednej oblasti. Z celkového pohľadu možno konštatovať, že v naznačenom kontexte sa ukazuje účelné čo najužšie tematické vymedzenie lexikografických diel. Toto je na jednej strane predpokladom pre dostatočne podrobné zachytenie obsahových špecifik vybraného odboru na lexikálnej úrovni, na druhej strane ním možno docieľiť elimináciu chybovosti v procese translácie z dôvodu nesprávneho výberu inojazyčného ekvivalentu s dôsledkom vzniku novej polysémie alebo homonymie. Jasné vymedzenie (časti) odborného okruhu umožňuje jednoznačnejšie priradenie aktuálneho významu k danému formátu. Ďalším dôležitým

poznatkom je účelnosť integrovania čo najširšej palety zdrojov informácií do procesu spracovania odbornej slovnej zásoby vybranej vednej oblasti. Komplexné spracovanie lexikálnej roviny na základe heterogénnych prameňov poznania posilňuje istotu pri narábaní s inojazyčným ekvivalentom s ohľadom na onomaziologickú aj semaziologickú perspektívu.

Formou prílohy uvádzame glosár vybraných pojmov z oblasti *pružnosť a pevnosť* [nem. *Festigkeitslehre*], ktorý predstavuje jeden z výstupov riešenia úloh projektu spomínaného v úvodnej časti článku.

Literatúra:

- BALKE, Herbert: Einführung in die Technische Mechanik. Festigkeitslehre. Berlin, Heidelberg: Springer-Verlag 2014.
- BODNÁR, František – MINÁRIK, Marián: Pružnosť a pevnosť II. Zvolen: Vydavateľstvo TU vo Zvolene 2009.
- DANKERT, Jürgen. – DANKERT, Helga: Technische Mechanik – Statik, Festigkeitslehre, Kinematik/Kinetik. Wiesbaden: Vieweg + Tuebner 2010.
- GRAHAM, John: Langenscheidt Fachwörterbuch Kompakt Maschinenbau Englisch – Deutsch, Deutsch – Englisch. Berlin [ai.]: Langenscheidt 2013.
- HEGER, Josef: Česko-německý technický slovník. Ostrava: Montanex a. s. 1999.
- KRENČEY, Ivan: CD Strojnícky slovensko-nemecký a nemecko-slovenský prekladový slovník. Bratislava: Vydavateľstvo Krenčey CCJ-Fremdsprachenzentrum 2006.
- KRENČEYOVÁ, Anna – KRENČEY, Ivan: Veľký nemecko-slovenský technický slovník A-L. Bratislava: Vydavateľstvo Krenčey CCJ-Fremdsprachenzentrum 2008.
- KRENČEYOVÁ, Anna – KRENČEY, Ivan: Veľký nemecko-slovenský technický slovník M-Z. Bratislava: Vydavateľstvo Krenčey CCJ-Fremdsprachenzentrum 2009.
- LEVINSKÝ, Otto (red.): Německo-český technický slovník. Praha: STNL 1983.
- LINGEA: Nemecko-slovenský a slovensko-nemecký technický slovník. Bratislava: Lingea 2011.
- MICHALÍČEK, Václav: Technický německo-český a česko-německý slovník. Ostrava: Montanex 1992.
- MINÁRIK, Marián – TUHÁRSKA, Zuzana: Statika v slovenčine a nemčine. Banská Bystrica: Fakulta humanitných vied 2012.
- NAXEROVÁ, A: Česko-německý technický slovník. Praha: STNL 1971.
- PÖCHHACKER, Franz: Dolmetschen. Konzeptuelle Grundlagen und deskriptive Untersuchungen. Tübingen: Stauffenburg-Verlag 2000.
- RAKŠANYIOVÁ, Jana: Preklad ako interkultúrna komunikácia. Bratislava: Anapress 2005.
- RICHARD, Hans, Albert – SANDER, Manuela: Technische Mechanik. Festigkeitslehre. Lehrbuch mit Praxisbeispielen, Klausuraufgaben und Lösungen. Berlin, Heidelberg: Springer-Verlag 2015.
- SCHMITT, Peter: Langenscheidt Fachwörterbuch Kompakt Technik Englisch – Deutsch, Deutsch – Englisch. Berlin [ai.]: Langenscheidt 2012.
- ŠVARC, Vladimír: Ilustrovaný strojársky slovník anglicko-nemecko-francúzsko-rusko-slovenský. Bratislava: Alfa 1990.
- TUHÁRSKA, Zuzana – MINÁRIK, Marián: Pružnosť a pevnosť v slovenčine a nemčine. Banská Bystrica: Belianum 2015.
- TUHÁRSKA, Zuzana – MINÁRIK, Marián: Vybrané termíny z mechaniky telies v slovenčine a nemčine. Banská Bystrica: Belianum 2016.
- VIGAŠOVÁ, Gabriela (red.): Nemecko-slovenský a slovensko-nemecký technický slovník. Bratislava: Alfa 1969.

Príloha: Nemecko-slovenský glosár vybraných pojmov z oblasti pružnosť a pevnosť

Nemecký jazyk	Slovenský jazyk
abscheren (-o-, h.-o-)	odstrihnúť, ušmyknúť
die Abscherung,-,-en	odstrihnutie, strih, ušmyknutie
angestaucht	ubíjaný, rozklepaný
der Angriffspunkt,-es,-e	pôsobisko sily
die Anzahl der Schnittflächen je Niet	počet strižných plôch jedného nitu
die Ausdehnung bei Erwärmung	rozťažnosť (rozpínanie) pri ohreve
die Ausgangslage,-,-n	východisková poloha
in den Ausgangszustand kommen (-a-, i.-o)	vrátiť sa do pôvodného stavu
die Auslenkung,-,-en	vychýlenie
der Außenradius,-/es,-ien	vonkajší polomer
ausweichen (-i-, i.-i-)	vybočiť, vyhnúť sa, deplanovať [t.j. stať sa nefunkčným]
seitlich ausweichen	vybočiť (pri namáhaní na vzper)
die Beanspruchbarkeit,-,-en	dovolené namáhanie, hodnota dovoleného namáhania
die Beanspruchung,-,-en	namáhanie
die einfache Beanspruchung	jednoduché namáhanie
die zusammengesetzte Beanspruchung	zložené namáhanie
die Beanspruchungsart,-,-en	spôsob namáhania
der Beanspruchungsgrenzwert,-(e)s,-e	medzná / hraničná hodnota namáhania
die Beanspruchungsgröße,-,-n	veľkosť zaťaženia
belasten	zaťažovať
auf Druck belasten	namáhať tlakom
die Belastung,-,-en	zaťaženie
die äußere Belastung	vonkajšie zaťaženie
die dynamische Belastung	dynamické zaťaženie
die kontinuierliche Belastung	spojité zaťaženie
die kritische Belastung	kritické zaťaženie
die ruhende Belastung	statické zaťaženie, pokojové zaťaženie
die schwellende Belastung	miznúce zaťaženie
die statische Belastung	statické zaťaženie
die unterkritische Belastung	podkritické zaťaženie
die wechselnde Belastung	striedavé zaťaženie
den Belastungen standhalten	vzdorovať, odolávať zaťaženiu
Belastung pro Längeneinheit	zaťaženie na jednotku dĺžky
die Belastungsintensität,-,-en	intenzita zaťaženia
die Belastungskurve,-,-n	zaťažovacia krivka
der Belastungsmittelpunkt,-(e)s,-e	pôsobisko zaťaženia
bemessen (-a-,h.-e-)	dimenzovať, stanoviť rozmer, odmerať, vymerať
die Bemessung,-,-en	dimenzovanie, určenie rozmerov
der Betrag,-(e)s,-ä-e	1. veľkosť sily 2. suma
die Betriebsbelastung,-,-en	prevádzkové zaťaženie
betriebsfähig	prevádzkyschopný, schopný prevádzky

Nemecký jazyk	Slovenský jazyk
die Betriebsfähigkeit,-,-en (Plural selten)	prevádzkyschopnosť
die Betriebssicherheit,-,-en	bezpečnosť prevádzky
die Biegebeanspruchung,-,-en	namáhanie ohybom, namáhanie na ohyb
das Biegeknicken,-s,-	vybočenie pri ohybe (v dôsledku pôsobenia vzpernej sily)
die Biegelinie,-,-n	priehybová čiara
das Biegemoment,-(e)s,-e	ohybový moment
positives Biegemoment	kladný ohybový moment
der Biegemomentvektor,-s,-en	vektor ohybového momentu
die Biegesteifigkeit,-,-en	medza pevnosti v ohybe
die Biegung,-,-en	ohyb
auf Biegung beanspruchen	namáhať ohybom, namáhať na ohyb
die ebene Biegung	rovinný ohyb, ohyb v rovine
die einachsige(n) Biegung	ohyb v jednej rovine
die einfache Biegung	prostý ohyb, jednoduchý ohyb, čistý ohyb
die räumliche Biegung	priestorový ohyb
die reine Biegung	čistý ohyb, prostý ohyb
die schiefe Biegung	šikmý ohyb
die zweiachsige Biegung	ohyb v dvoch rovinách
die Biegungslinie,-,-n	priehybová čiara
der Bolzen,-s,-	čap
der Bruch,-(e)s,-ü-e	lom
spröder Bruch	krehký lom
die Bruchgefahr,-,-en	nebezpečenstvo lomu, riziko lomu
die Bruchmechanik,-,0	lomová mechanika
die Bruchzähigkeit,-,-en	lomová húževnatosť
der Cremona-Plan,-s,0	Cremonov obrazec
der Culmannsche (Momenten-)Kreis,-es,-e	Culmanova kružnica
die Dauerhaftigkeit,-,0	životnosť
die Deformation,-,-en	deformácia, pretvorenie
die Dehngrenze,-,-n	medza klzu, medza prietlačnosti
die Dehnung,-,-en	predĺženie
die Dehnungshypothese,-,0	Saint Venantova teória, hypotéza pomerných predĺžení
der Dehnungsmodul,-s,-e	modul pružnosti v ťahu, Youngov modul
dimensionieren	dimenzovať
die Dimensionierung,-,-en	dimenzovanie, určenie rozmerov
die Dimensionierung auf Festigkeit	pevnostné dimenzovanie
die Dimensionierung auf Steifigkeit	tuhostné dimenzovanie
die Doppelbiegung,-,-en	šikmý ohyb
die Drehbewegung,-,-en	otáčavý pohyb
die gleichförmige Drehbewegung,-,-en	rovnomerný otáčavý pohyb
das Drehmoment,-(e)s,-e	1. krútiaci moment 2. moment krútiacej dvojice
die Drehung,-,-en	krut, krútenie
auf Drehung beanspruchen	namáhať krútením, namáhať na krut
die Drehwirkung,-,-en	otáčavý účinok sily

Nemecký jazyk	Slovenský jazyk
die Druckbeanspruchung,-,-en	namáhanie tlakom, namáhanie na tlak
drücken	tlačiť
die Druckkraft,-,-ä-e	tlaková sila, zaťaženie v tlaku
der Druckkraftverlauf,-(e)s,-ä-e (Pl. selten)	priebeh tlakovej sily
die Druckspannung,-,-en	napätie v tlaku
die Durchbiegungslinie,-,-n	priehybová čiara
die Durchbiegung,-,-en	priehyb, prehnutie
die Ebene,-,-n	rovina
gegenseitig senkrechte Ebenen	vzájomne / voči sebe / na seba kolmé roviny
die geneigte Ebene	naklonená rovina
das Ebenbleiben der Querschnitte (nach der Bernoulli-Hypothese)	zachovanie rovinnosti rezov (podľa Bernoulliho hypotézy)
eindimensional	jednorozmerný
eingezogen	utiahnutý (o skrutke)
die Einhüllende,-,-n	obalová krivka
einspannen	1. uchytiť 2. votknúť
die Einspannung,-,-en	votknutie
federnde Einspannung,-,-en	pružné votknutie
die Einsteinsche Summationsregel,-,0	Einsteinovo sumačné pravidlo
die Einsteinsche Summenkonvention,-,0	Einsteinovo sumačné pravidlo
der Einsturz,-es,-ü-e	deplanácia
einstürzen	deplanovať, zrútiť sa
die Einwirkung,-,-en auf (+ Akkusativ)	1. pôsobenie, vplyv na 2. zaťaženie, zaťažovanie
außergewöhnliche Einwirkung	rázové zaťaženie
ständige Einwirkung	statické zaťaženie
veränderliche Einwirkung	dynamické zaťaženie
die Einzelkraft,-,-ä-e	osamelá sila
elastisch	elastický, pružný
ideal elastisch	ideálne (absolútne) pružný
der Elastizitätsmodul,-s,-e	modul pružnosti (v ťahu), Youngov modul
die Höhe des Elastizitätsmoduls	hodnota / veľkosť modulu pružnosti (v ťahu)
die Elastizitätstheorie,-,-0	teória pružnosti
mathematische Elastizitätstheorie	matematická teória pružnosti
der E-Modul,-s,-e	modul pružnosti (v ťahu), Youngov modul
die Energiemethoden (Pl.)	energetické metódy
die Entlastung,-,-en	odľahčenie
entwerfen (-a,-h,-o-)	navrhovať, projektovať
der Ermüdungsbruch,-(e)s,-ü-e	lom z únavy, únavový lom
die Eulerfälle (Pl.)	druhy / typy kritickej vzpernej sily podľa Eulera
die Euler-Knicklast,-,-en	Eulerovo kritické bremeno
die Faser,-,-n	vláknó
die neutrale(n) Faserschicht,-,-en	neutrálna (stredná) vrstva vlák(i)en (pri ohybe tyče), neutrálna os (pri zobrazení

Nemecký jazyk	Slovenský jazyk
	v rovine)
die Festigkeitsbedingungen (Pl.)	podmienky pevnosti
die Festigkeitsberechnung,-,-en	pevnostný výpočet
die Festigkeitsdimensionierung,-,-en	pevnostné dimenzovanie
die Festigkeitsgrenze,-,-en	medza pevnosti
die Festigkeitshypothese,-,-n	hypotéza pevnosti
die Festigkeitslehre,-,0	náuka o pevnosti, pružnosť a pevnosť
die experimentelle Festigkeitslehre,-,0	experimentálna pružnosť a pevnosť
der Festigkeitsnachweis,-es,-e	potvrdenie, dokázanie, doloženie (dostatočnej) pevnosti
der Festkörper,-s,-	teleso v pevnom skupenstve
die Flächenkraft,-ä-e	plošné zaťaženie
der Flächenmittelpunkt-(e)s,-e	stred plochy
das Flächenmoment,-(e)s,-e	moment plochy
das Flächenmoment n-ten Grades / n-ten Ordnung	moment plochy n-tého rádu
das statische Flächenmoment,-(e)s,-e	statický moment (plochy)
die Flächenpressung,-,-en	merný tlak (na jednotku plochy), tlak na plochu, plošný tlak
das Flächenträgheitsmoment,-(e)s,-e	osový kvadratický moment
das Flächenmoment 2. Grades	osový kvadratický moment
das achsiale Flächenträgheitsmoment,-(e)s,-e	kvadratický moment prierezu k osi
das biachsiale Flächenträgheitsmoment	deviačný moment prierezu
das polare Flächenträgheitsmoment	polárny kvadratický moment prierezu
das zentrifugale Flächenträgheitsmoment	deviačný moment prierezu
das Fließen,-s,-	tečenie (deformácia)
fließfähig	majúci vlastnosť tečenia
die Fließgrenze,-,-n	medza tečenia, medza klzu
die Formänderung,-,-en	zmena tvaru
die Formänderungsenergie,-,0	deformačná energia
formschlüssig	s tvarovým stykom, tvarový (spojenie, spoj)
der Freiheitsgrad,-(e)s,-e	stupeň voľnosti
einen Freiheitsgrad einschränken	odobrať stupeň voľnosti
das Freischneiden,-s,-	uvoľnenie telesa
funktionsstüchtig	funkčný, schopný činnosti
gebrauchstauglich	použiteľný, upotrebitel'ny
die Gebrauchstauglichkeit,-,-en	použiteľnosť, vhodnosť na používanie, upotrebitel'nosť
die Gelenklagerung,-,-en	kĺbové uloženie
der Gelenkpunkt,-(e)s,-e	teoretický bod kĺbu, inflexný bod
die Gelenkverbindung,-,-en	kĺbové spojenie
die Gerade,-,-n	priamka
das Gesamtgleichungssystem,-s,-e	celá, komplexná sústava rovníc
das Gesetz der zugeordneten Schubspannungen	zákon združených šmykových napätí
das Gesetz von Hooke	Hookeov zákon

Nemecký jazyk	Slovenský jazyk
die Gestalständerungsenergie,-,0	akumulovaná energia napätosti zmeny tvaru
die Gestaltsänderungsenergiehypothese,-,0	Huber-Mises-Henckyova teória energie napätosti zmeny tvaru, (HMH)
die Gewindereibung,-,-en	trenie v závite
gleichförmig verteilt	rovnomerne rozložený
das Gleichgewicht,-(e)s,-e	rovnováha
das indifferente Gleichgewicht	indiferentná rovnováha, indiferentný rovnovážny stav
das labile Gleichgewicht	labilná rovnováha, labilný rovnovážny stav, (vratká rovnováha)
das stabile Gleichgewicht	stabilná rovnováha, stabilný rovnovážny stav
die Gleichgewichtsänderung,-,-en	zmena rovnovážneho stavu, vychýlenie z rovnovážnej polohy
die Gleichgewichtsgleichung,-,-en	rovnovážna rovnica
eine Gleichgewichtsgleichung aufstellen	zostaviť rovnovážnu rovnica
die Gleichgewichtslage,-,-n	rovnovážna poloha, rovnovážny stav
die indifferente Gleichgewichtslage	indiferentná rovnovážna poloha, indiferentný rovnovážny stav
die labile Gleichgewichtslage	labilná rovnovážna poloha, vratká rovnováha, labilný rovnovážny stav
die stabile Gleichgewichtslage,-,-n	stabilná rovnovážna poloha, stabilný rovnovážny stav
eine neue Gleichgewichtslage einnehmen (-a, h.-o-)	zaujať novú rovnovážnu polohu
der Gleichgewichtszustand,-(e)s,-ä-e	rovnovážny stav
die Gleichung,-,-en	rovnica
eine transzendente Gleichung lösen	riešiť transcendentnú rovnicu
das Gleichungssystem,-s,-e	sústava rovníc
der Gleitbruch,-(e)s,-ü-e	porušenie pretečením, zlom prešmyknutím
der Gleitwinkel,-s,-	skos, uhol skosu
der Grenzfall,-(e)s,-ä-e	medzný, limitný, hraničný prípad
die Grenzsclankheit,-,-en (<i>Plural selten</i>)	medzná štvrtosť prúta
der Grenzspannungszustand,-(e)s,-ä-e	medzný stav napätosti
der Grenzübergang,-(e)s,-ä-e	limitný prechod, hraničný prechod
der Grenzzustand,-(e)s,-ä-e	medzný stav
Grenzzustand der Gebrauchstauglichkeit	medzný stav použiteľnosti
Grenzzustand der Tragfähigkeit	medzný stav únostnosti
Grenzzustand der Verformung	medzný stav pretvorenia
den Grenzzustand überschreiten	prekročiť medzný stav
die Größe,-,-n	veľičina
die dimensionslose Größe	bezrozmerná veľičina
die Größenänderungen	priebeh hodnôt
zeitliche Größenänderungen	priebeh hodnôt v čase
die Hauptspannung,-,-en	hlavné napätie
die Hauptspannungsachse,-,-n	hlavná os napätosti
der Hohlquerschnitt,-(e)s,-e	dutý prierez

Nemecký jazyk	Slovenský jazyk
das Hookesche Gesetz,-es,0	Hookeov zákon
der Idealfall,-(e)s,-ä-e	idealizovaný prípad
die Kehlnaht,-,-ä-e	kútový zvar
der Kennwert,-(e)s,-e	charakteristická hodnota, parameter
das Knicken,-s,-	vzper
der Knickfall,-(e)s,-ä-e	prípad / typ uloženia na namáhaní na vzper
der Eulersche(n) Knickfall,-(e)s,-ä-e	kritická vzperná sila podľa Eulera (mn.č. Eulerove základné prípady stability prúta)
die Knickfestigkeit,-,-en	medza vzpernej pevnosti, pevnosť v axiálnom stlačení, pevnosť vo vzpere, vzperná pevnosť
die Knickfigur,-,-en	tvar osi prúta namáhaného na vzper, tvar priehybovej čiary prúta namáhaného na vzper
die Knicklänge,-,-n	redukovaná vzperná dĺžka
der Knicklängenbeiwert,-(e)s,-e	súčiniteľ vzpernej dĺžky
die Knicklast,-,-en	vzperné zaťaženie, zaťaženie vo vzpere
der Knickmodul nach Kármán	Kármánov modul pružnosti
die kritische Knicklast,-,-en	kritické vzperné zaťaženie
der Knickstab,-(e)s,-ä-e	prút namáhaný vzperom
die Knickung,-,-en	vzper
der Knotenpunktverfahren,-s,-	metóda styčnickových bodov
die Konstruktion,-,-en	konštrukcia
dünnwandige Konstruktionen	tenkostenná konštrukcia
die Konstruktionszuverlässigkeit,-,-en	spôľahlivosť konštrukcie
die Kontinuumsmechanik,-,0	mechanika kontinua
der Körper,-s,-	teleso
der deformierbare Körper,-s,-	deformovateľné teleso
der feste Körper,-s,-	teleso v pevnom skupenstve
der starre Körper,-s,-	(idealizované) tuhé teleso
die Kraft,-,-ä-e	sila
angreifende Kraft	pôsobiaci sila
äußere Kraft	vonkajšia sila
axiale Kraft	osová sila
entgegensetzt gerichtete Kräfte	opačne orientované sily
innere Kraft	vnútorná sila
zusätzliche Kräfte	doplňkové sily
die Kraftdichte,-,0	rozloženie (rozvrstvenie, koncentrácia) sily
die Krafteinwirkung,-,-en	pôsobenie sily/síl, veľkosť sily
übermäßige Krafteinwirkung	nadmerná veľkosť sily
das Kräftepaar,-(e)s,-e	silová dvojica, dvojica síl
kraftschlüssig	so silovým stykom, silový (spojenie, spoj)
der Kreisdurchmesser,-s,-	priemer kružnice
Endpunkte eines Kreisdurchmessers	koncové body priemeru kružnice
die Kreislinie,-,-en	kružnica
der Kreisquerschnitt,-(e)s,-e	kruhový prierez
das Kreisprofil,-(e)s,-e	kruhový profil

Nemecký jazyk	Slovenský jazyk
das Kreisringprofil,-(e)s,-e	medzikruhový prierez
die Krümmung,-,-en	skrivenie, krivosť
der Krümmungsradius,-/ses,-ien	polomer krivosti
die Lage,-,-n	poloha
die ausgelenkte Lage	vychýlená poloha
die gestreckte Lage	priama poloha
die Lagestörung,-,-en	vychýlenie sa z polohy
die Lagerung,-,-en	uloženie
die Lagerung der Stabenden	upevnenie koncov prúta
statisch (un)bestimmte Lagerung	staticky (ne)určité uloženie
die Lagerungsart,-,-en	spôsob uloženia
die Last,-,-en	zaťaženie, bremeno, náklad
die aufliegende Last	(na ňom) uložené zaťaženie, bremeno, náklad
die einwirkende Last	zaťažujúce účinky (pôsobiace zaťaženie)
die Linienbelastung,-,-en	čiarové zaťaženie
die Linienkraft,-ä-e	líniová sila
lösbar	1. rozoberateľný (spoj) 2. riešiteľný (príklad)
das Lösen,-s,-	povoľovanie, rozpájanie
die Maschinenbauzeichnung,-,-en	strojnicky výkres
die Momentenbedingung,-,-en	momentová podmienka
das Material,-s,-ien	materiál
das zähe Material	húževnatý materiál
das Materialverhalten,-s,0	spôsob správania sa materiálu, reakcia materiálu
die Methode der endlichen Elemente	metóda konečných prvkov
der Mittelpunkt,-es,-e	stred
der Mittelpunkt eines Kreises	stred kružnice
die Mohrsche Grenzkurve	(Mohrova) hraničná čiara
der Mohrsche Spannungskreis,-es,0	Mohrova kružnica
die Mohrsche Theorie der Bruchgefahr	Mohrova teória pevnosti
die Mohrsche Theorie der Fließ- und Bruchgrenze	Mohrova teória pevnosti
monoton schwankend	nerovnomerne kmitajúci
die Nahtlänge,-,-n	dĺžka zvaru
die Nachgiebigkeit,-,-en	poddajnosť
der Nachgiebigkeitskoeffizient,-en,-en	súčiniteľ poddajnosti
der / das Niet,-(e)s,-e	nit
der Nietlochdurchmesser,-s,-	priemer nitového otvoru
die Nietverbindung,-,-en	nitový spoj
der Nietwerkstoff,-(e)s,-e	materiál nitu (z ktorého je nit vyrobený)
die Nietzahl,-,-en	počet nitov
normal	1. normálny 2. normálový
die Normalbelastung,-,-en	normálové zaťaženie
die reine Normalbelastung	čisté normálové zaťaženie
die Normale,-,-n	normála

Nemecký jazyk	Slovenský jazyk
die Normalkraft,-,-ä-e	normálová (osová) sila
die Normalspannung,-,-en	normálové napätie
Normalspannungshypothese,-,0	Rankinova hypotéza, Rankinova teória maximálnych normálových napätí
der Normwert,-es,-e	dovolená hodnota
die Nulllinie,-,-n	nulová čiara
die Plastizität,-,0	plasticita (materiálu)
das Prinzip von Saint-Venant	St. Venantov princíp
das Profil,-(e)s,-e	profil
das kreisförmige Profil,-(e)s,-e	kruhový profil, kruhový prierez
das quadratische Profil,-(e)s,-e	štvorcový profil
die Proportionalität,-,-en	úmernosť
lineare Proportionalität	priama úmernosť
die Proportionalitätsgrenze,-,-n	medza úmernosti
die Querabmessung,-,-en	priečný rozmer
die Querbelastung,-,-en	priečne zaťaženie
die Querbiegung,-,-en	šikmý ohyb
die Querkraft,-,-ä-e	priečna sila
die Querkraftbiegung,-,-en	ohyb (spôsobený) priečnou silou
der Querschnitt,-(e)s,-e	prierez
kritische Querschnitte	kritické prierezy
zusammengesetzte Querschnitte	prierezy zložitých tvarov
über den Querschnitt gleichmäßig verteilt sein	byť rovnomerne rozdelený cez prierez
die Querschnittabmessung,-,-en	rozmer prierezu
die Querschnittfläche,-,-en	prierezová plocha, plocha prierezu
die endliche Querschnittfläche,-,-en	celková prierezová plocha
die Querschnittform,-,-en	tvar prierezu
der Querschnittkennwert,-(e)s,-e	geometrická charakteristika prierezovej plochy
der Querschnittkern,-(e)s,-e	jadro prierezu
der Querschnittschwerpunkt,-es,-e	ťažisko prierezu
der Radiusvektor,-s,-en	sprievodič
die Randbedingung,-,-en	okrajová podmienka
Randbedingungen erfüllen	splňať okrajové podmienky
die Reaktionskraft,-,-ä-e	reakčná sila
rechnerisch ermittelt	zistený, stanovený výpočtom
die Reibung,-,-en	pasívne odpory, trenie
die Richtung,-,-en	1. smer 2. orientácia
der Richtungssinn,-s,-e	orientácia sily
die Rissbildung,-,-en	vznik, tvorenie sa trhlin 2. praskanie, pukanie
das Risswachstum-s,0	šírenie trhliny
der Satz von Steiner	Steinerova veta
seitlich ausweichen (-i-, i.-i-)	vychýliť sa
der Schaft,-(e)s,-ä-e	driek (nit, skrutky)
der Schellhammer,-s,-ä-	hlavičkár (na nitovanie)

Nemecký jazyk	Slovenský jazyk
die Scherfläche,-,-n	plocha strihu, strihová plocha, šmyková plocha
die Scherkraft,-,-ä-e	strihová sila, šmyková sila
die Scherspannung,-,-en	napätie v strihu, strihové napätie, napätie v šmyku, šmykové napätie
die Scherung,-,-en	šmyk
der Schließkopf,-(e)s,-ö-e	uzáverová hlava (nit)
der Schließkopfdöpper,-s,-	hlavičkár (na nitovanie)
der Schnitt,-(e)s,-e	rez
der gedachte Schnitt zerteilt die Welle	myslený rez rozdelí hriadeľ
die Schnittfläche,-,-n	prierezová plocha, plocha rezu
die infinitesimal kleine Schnittfläche	infinitesimalne malá / nekonečne malá prierezová plocha
die Schnittgrößen (Plural)	vnútorné sily
der Schnittpunkt,-(e)s,-e	priesečník
der Schnittverfahren,-s,-	priesečná metóda
das Schnittufer,-s,-	miesto ohraničené rezom, ohraničenie rezom
das negative Schnittufer,-s,-	záporný rez, záporné ohraničenie rezom
das positive Schnittufer,-s,-	kladný rez, kladné ohraničenie rezom
die Schraubverbindung,-,-en	skrutkový spoj
der Schub,-(e)s,-ü-e	šmyk
der reine Schub	čistý šmyk
die Schubkraft,-,-ä-e	šmyková sila, strižná sila, posuvná sila
der Schubmodul,-(e)s,-e	modul pružnosti v šmyku, šmykový modul
die Schubspannung,-,-en	napätie v šmyku, šmykové napätie, tangenciálne napätie
die zulässige Schubspannung,-,-en	dovolené šmykové napätie
die Schubspannungshypothese,-,0	Guestova teória maximálnych šmykových napätí
das Schweißen,-s,-	zváranie
die Schweißnahtdicke,-,-n	hrúbka zvaru
die Schweißnahtlänge,-,-n	dĺžka zvaru
die Schweißbraupe,-,-n	(zvarová) húsenica
die Schweißverbindung,-,-en	zvarový spoj
die Selbsthemmung,-,-en	samosvornosť závitů
selbsttätig	samovoľný, automatický
der Setzkopf,-(e)s,-ö-e	oporná hlava, pridržiavacia hlava (nit)
die Schwingung,-,-en	kmitanie, chvenie
das Sicherheitskonzept,-(e)s,-e	požiadavky na bezpečnosť
die Spannung,-,-en	napätie
die ebene Spannung	napätie pôsobiace v rovine
die einachsige Spannung	jednoosové napätie
die zulässige Spannung	dovolené napätie
die Spannungsnulllinie,-,-n	neutrálna os
die Spannungsermittlung,-,-en	zist'ovanie, určovanie napätia
die Spannungskomponente,-,-n	zložka napätia

Nemecký jazyk	Slovenský jazyk
die Spannungskriterien (Pl.)	podmienky napätia
die Spannungsergebnis, -n	výslednica napätia
der Spannungstensor, -s, -en	tenzor napätia
der Spannungsvektor, -s, -en	vektor napätia
der Spannungsverlauf, -(e)s, -ä-e	priebeh napätia
die Spannungsverteilung, -, -en	rozloženie napätí
der Spannungszustand, -(e)s, -ä-e	napätosť
der ein-, zwei-, dreiachsige Spannungszustand	jednoosová, dvojosová, trojosová napätosť
der räumliche Spannungszustand	priestorová napätosť
das Spiel, -(e)s, -e	vôľa
die Sprödigkeit, -, -en	krehkosť, fragilita
der Stab, -(e)s, -ä-e	prút
der prismatische Stab	prizmatický prút
der schlanke Stab	štíhly prút
der verformte Stab	zdeformovaný prút
die Stabachse, -, -n	os prúta
der Stabilitätsverlust, -(e)s, -e	strata stability
die Stablänge, -, -n	dĺžka prúta
der Stabquerschnitt, -(e)s, -e	prierez prúta
die Stabschlankheit, -, -en	štíhlosť prúta
die Stabsteifigkeit, -, -en	tuhosť prúta
die Steifigkeit, -, -en	tuhosť
der Steifigkeitskoeffizient, -en, -en	súčiniteľ tuhosti
der Steigungswinkel, -s, -	uhol stúpania
Steiner'scher Satz	Steinerova veta
stoffschlüssig	s materiálovým stykom, materiálový (spojenie, spoj)
die Streckgrenze, -, -n	medza klzu v ťahu, medza priet'aznosti
die Stumpfnäht, -, -ä-e	tupý zvar
der Stumpfstoß, -es, -ö-e	tupý spoj (zvarový, nitový)
die Stützweite, -, -n	vzdialenosť medzi podpernými miestami, vzdialenosť podpier (resp. aj: konštrukčná dĺžka)
die Summe, -, -n	súčet
endliche Summe	konečný súčet
die Superposition, -, 0	superpozícia
das Superpositionsgesetz, -es, -e	princíp superpozície
das Superpositionsprinzip, -s, -ein	princíp superpozície
die Tangentialspannung, -, -en	tangenciálne napätie
der Tensor zweiter Stufe	tenzor druhého rádu
die Tetmajersche Gerade	Tetmajerova priamková závislosť
die Theorie der Grenzzustände	teória medzných stavov
in (bekannte) Teilflächen unterteilen	rozdeliť na časti (jednoduchších / známych) tvarov
die Torsion, -, -en	torzia, krut
die Torsionsbeanspruchung, -, -en	namáhanie krútením, namáhanie na krut

Nemecký jazyk	Slovenský jazyk
das Torsionsmoment,-(e)s,-e	1. krútiaci moment 2. moment krútiacej dvojice
das Torsionsträgheitsmoment,-(e)s,-e	moment tuhosti hriadeľa v krútení (pre nekruhové prierezy)
das Torsionswiderstandsmoment,-(e)s,-e	modul prierezu v krútení
der Träger,-s,-	nosník
der Träger konstanter Festigkeit	nosník konštantnej pevnosti
der einfach gelagerte Träger	jednoducho uložený nosník
der gerade prismatische Träger	priamy prizmatický nosník
die Tragfähigkeit,-,-en	únosnosť (schopnosť)
die Tragsicherheit,-,-en	únosnosť (z hľadiska bezpečnosti)
das Tragwerk,-(e)s,-e	nosná konštrukcia, nosná sústava
das Tragwerkelement,-(e)s,-e	súčasť nosnej konštrukcie / sústavy
die Transformation,-,-en	transformácia
die Transformation auf ein gedrehtes Achsensystem	transformácia pri rotácii osí
die Transformation des Koordinatensystems	transformácia súradnicových osí
die lineare Transformation	lineárna transformácia, transformácia posunutím osí
der Transformation unterwerfen	transformovať, podrobiť transformácii
die Transformationsbeziehung,-,-en	transformačný vzťah
die Translation,-,-en	translácia, posun
die lineare Translation	lineárna translácia, paralelné posunutie osí súradnicového systému
das Tresca-Sechseck,-(e)s,0	Trescov hranol
die Überlagerung,-,0	superpozícia
gegen Uhrzeigersinn	proti smeru pohybu hodinových ručičiek
im Uhrzeigersinn	v smere pohybu hodinových ručičiek
umformbar	deformovateľný
die Ursprungslage,-,-n	pôvodná poloha
aus der Ursprungslage lenken	vychýliť z východiskovej polohy
in die ursprüngliche Lage zurückschwingen (-a-, h.-u-)	vrátiť sa kmitaním do pôvodnej polohy
der Vektor,-s,-en	vektor
der gebundene Vektor	viazaný vektor
die Vektoren der Gesamtspannung	vektory úplného napätia
die Verbindungslinie,-,-n	spojnica
die Verdrehbeanspruchung,-,-en	namáhanie krútením, namáhanie na krut
die Verdrehung,-,-en	skrut, skrútenie, pootočenie
der Verdrehwinkel,-s,-	(pomerný) uhol skrútenia
die Verdrillung,-,-en	otočenie, skrútenie
die Verformbarkeit,-,0	deformovateľnosť
plastische Verformbarkeit	plastická deformovateľnosť
die Verformung,-,-en	deformácia, pretvorenie, formovanie, tvarovanie
bleibende Verformung	trvalá deformácia
elastische Verformung	pružná deformácia, elastická deformácia

Nemecký jazyk	Slovenský jazyk
plastische Verformung	plastická deformácia, trvalá deformácia
ständige Verformung	trvalé pretvorenie, trvalá deformácia
teilplastische Verformung	pružnoplastická deformácia
der Verformungszustand,-(e)s,-ä-e	stav deformácie, stav pretvorenia
in einen benachbarten Verformungszustand geraten (-ie-, i.-a-)	dostať sa do ďalšieho stavu deformácie / stavu pretvorenia
der Verformungsverlauf,-(e)s,-ä-e	priebeh deformácií
die Vergleichsspannung,-,-en	redukované napätie
die Verlängerung,-,-en	predĺženie
die relative Verlängerung	pomerné predĺženie
das Versagen der Konstruktion	deštrukcia, porušenie konštrukcie
der Verschiebesatz,-es,0	Steinerova veta
die Verschraubung,-,-en	skrutkový spoj
die Versetzungstheorie,-,0	teória dislokácií
sich verziehen (-o-, h.-o-)	deplanovať
der Vibrations- und Schwingungspegel,-s,-	hladina kmitania a chvenia
der Vollquerschnitt,-(e)s,-e	plný prierez
die Volumenänderungsenergie,-,0	objemová hustota deformačnej energie
die Volumenkraft,-ä-e	objemová sila
die Vorzeichenkonvention,-,-en	znamienková dohoda
die Wegnahme der Störung	ukončenie, skončenie pôsobenia sily
die Welle,-,-n	1. hriadeľ 2. vlna
die tordierte Welle	skrucovaný hriadeľ
die Wellenachse,-,-n	os hriadeľa
der Wellen-Außendurchmesser,-s,-	vonkajší priemer hriadeľa
der Wendepunkt,-(e)s,-e	bod obratu, bod prechodu, bod zmeny smeru (t. j. bod, v ktorom sa začína meniť krivka), inflexný bod
der Werkstoff,-(e)s,-e	materiál
der hochgradig fließfähige Werkstoff	materiál s vysokou mierou tečenia
der Wert,-(e)s,-e	hodnota
der rechnerisch ermittelte Wert,-(e)s,-e	výpočtom, matematicky stanovená / určená hodnota
einen Wert überschreiten	prekročiť hodnotu
das Widerstandsmoment,-(e)s,-e	prierezový modul
das axiale Widerstandsmoment,-(e)s,-e	prierezový modul v ohybe
der Winkel,-s,-	uhol
einen Winkel bilden	zviať uhol
die Wirkungslinie,-,-en	nositeľka sily
die Zerlegung,-,-en	rozloženie
die Zerlegung des Moments	rozloženie momentu
die Zerlegung des Vektors in Komponenten	rozloženie vektora na zložky
der Zug,-(e)s,-ü-e	ťah
auf Zug belasten	namáhať ťahom, namáhať na ťah
die Zugbeanspruchung,-,-en	namáhanie ťahom, namáhanie na ťah
die Zugfestigkeit,-,-en	pevnosť v ťahu, medza pevnosti v ťahu

Nemecký jazyk	Slovenský jazyk
der Zugmodul,-s,-e	modul pružnosti (v ťahu), Youngov modul
die Zugspannung,-,-en	napätie v ťahu, ťahové napätie
das Zusammendrücken,-s,-	preliačenie
der Zustand,-(e)s,-ä-e	stav
der unbelastete Zustand	nezaťažovaný stav
die Zuverlässigkeit,-,-en	spoľahlivosť
die konstruktive Zuverlässigkeit	spoľahlivosť konštrukcie

Summary

German-Slovak glossary of selected terms from the area of *elasticity and strength of materials*

This paper is dedicated to the issues of technical texts and it presents outcomes achieved during the KEGA project No. 018TU Z-4/2014 *Implementation of Educational Methods for the Improvement of Teaching Processes in the Field of Technical Mechanics*. The aim of this paper is to highlight the importance of goal-directed support in technical and foreign-language competence during university education. The German-Slovak term base of selected terms from the technical area of *elasticity and strength of materials*, is included at the end of this paper.

Predkladaný článok je venovaný problematike prekladu technických textov a zároveň prezentuje výsledky dosiahnuté pri riešení projektu KEGA č. 018TU Z-4/2014 Implementácia edukačných metód pre skvalitnenie vyučovacieho procesu v oblasti Technickej mechaniky.